

KULTURNA DRUŠTVA NA TRŽAŠKEM

1845-1927

Razvoj slovenske organiziranosti na Tržaškem sega daleč v 19. stoletje. Kulturno delovanje je od samega začetka predstavljalo temeljno oporo ohranjanja in razvoja slovenske prisotnosti v tem prostoru. Razvejana mreža društev, krožkov in drugih organizacij, ki se je razvila tako v Trstu kot v širši okolici v drugi polovici 19. stoletja zgovorno priča o tej bogati stvarnosti. Kulturno delovanje pa je bilo tesno prepleteno s kraji, v katerih se je odvijalo. Fond vsebuje originalno gradivo, fotokopije in druge informacije ne le o mreži slovenskih društev temveč tudi o krajih, kjer se je slednja razvila.

Fasc. 1

1) Bazovica

- **Pevsko društvo Lipa:** vabilo ob deseti obletnici delovanja, 1. avgust 1909 (tri izvodi); fotokopija prisilne razpustitve, 23. avgust 1927; fotokopija Edinosti ob 25. obletnici društva, 8. avgust 1924;
- **Mladinsko društvo Zarja:** fotokopije iz Edinosti 1927;
- splošna zgodovina in kulturno življenje v vasi

2) Barkovlje – 1¹

- **Rojanska čitalnica:** pravila, imenik odbornikov in prošnje na mestni magistrat rojanske čitalnice (1868) ter časopisni članek (verjetno iz Primorca-Slovenskega primorca, 1868) (reprodukcije);
- **Pevsko društvo Adrija:** tajniška knjiga (1894-1902); vabilo na silvestrov večer, 31. december 1910² (fotokopije)

3) Barkovlje – 2

- **Narodni dom:** časopisni članki in intervjuji o požigu Narodnega doma v Barkovljah in fašizmu ter tloris Narodnega doma in pričevanje o obisku dr. Korošca;
- **Godba na pihala:** dva prepisa poročil kvesture o razpustitvi godbe, 14. april 1929
- **Slovensko pevsko društvo Adrija:** fotokopije dopisov na cesarsko namestništvo, 1899 in 1911; vabilo na veselico, 25. oktober 1908 (fotokopija); kronološki seznam člankov iz Edinosti o društvu; članka iz Primorskega dnevnika;
- **Okoličanski bataljon:** časopisni članki o bataljonu
- **Športni klub Val:** fotokopije člankov iz Edinosti

¹ Dodatne informacije o Barkovljah lahko dobim v člankih Milana in Rika Pertota za Jadranski koledar 1957, 1959, 1962, 1964, 1968, 1969

² V sklopu pevskega društva je deloval tud veslarski odsek. Članek o tem lahko dobimo v Edinosti 10.7.1889.

- zgodovina kraja in kulturno življenje: Miče, barkovljanski profesor vina, tipkopis; Miček, Jern 'k, Drejčevo jeno Tone u rime, tipkopis; Luožz'k ofjcer, barkovljanski cestni kamnosek in v prostih urah pesnik in humorist, tipkopis; pogovor o barkovljanski narodni noši in o starih časih; Barkovlje, tipkopis; število članov Mohorjeve družbe v Barkovljah; število rojstev v Barkovljah 1787-1868; pričevanje Ivana Pertota (tipkopism zbrano leta 1953); časopisni članki

4) **Boljunc**

- dijaška legitimacija za Maksa Jeriča, brez leta; članski knjižici Delavskega izobraževalnega in podpornega društva v Boljuncu, 1905
- Narodnostno stanje v Boljuncu ob zasedbi Italije 1920-1923, seznam in pojasnilo o zbiranju podatkov; gradivo je zbrala in uredila Slava Slavec
- **Čitalnica**: fotokopija pravil in prošnje za ustanovitev čitalnice, časopisni članki iz Primorskega dnevnika ob obletnici; ročni zapiski ob obletnici
- **Pevsko bralno društvo**: fotokopija prošnje za ustanovitev, fotokopija pravil, dopisi ob spremembi pravil, vabila na koncerte

5) **Boršt**

- **Pevsko in bralno društvo Slovenec**: fotokopije vabila na veselico, 11. maj 1902; zapisnika ustanovnega odbora, 31. december 1899; fotokopija in original sporeda veselice, 29. januar 1922
- fotokopije za knjigo o Borštu (dar Boris Kuret)

Fasc. 2

6) **Devin**

- **Bralno in pevsko društvo Ladija**: vabilo na plesni venček, 1909, spomini Ivana Kocmana o ustanovitvi društva
- članki: Devinsko zemljiško gospodarstvo, Dan, 1973; članki iz Primorskega dnevnika (1997-1998)

7) **Dolina**

- **Slovensko izobraževalno in podporno društvo**: pravila (original), 1908
- **Bralno in pevsko društvo Vodnik**: pravila iz leta 1879 (fotokopija); vabila na veselice, 1. junij 1903; dopisovanje z oblastmi; članki iz Edinosti in Primorskega dnevnika
- **Marijina družba**: fotokopije prapora
- razno o življenju na vasi: Tabor v Dolini 1878 (časopisni članki ob obletnici tabora); policijski postopek proti slovenski manifestaciji (dopis kvesture, januar 1935); fotokopije dokumentov občine Dolina in uradov pristojnih za območje občine Doline (c.k. namestništvo, c.k. sodišče) pred prvo svetovno vojno; seznam dolgov dolinskih občanov, brez datuma ali dodatnih informacij; fotokopije zavarovalnic; vabila ob stoletnici poštnega urada v Dolini, 1973

8) **Gropada**

- Spomini 1: spomini o gropajski gmajni in pravdi s tržaško občino, o pevskem društvu; fotokopije rokopisa, avtor in datum neznana

- Spomini 2: Nekaj spominov iz mojega življenja; fotokopije rokopisa, avtor in datum neznana
- Spomini 3: Naša ogradca – iz prvih spominov moje mladosti....; fotokopije rokopisa, avtor nečitljiv in datum neznan
- zgodovina vasi: Nekaj podatkov ali zgodovina iz vasi Gropada; fotokopije rokopisa, avtor in datum neznana

9) Katinara

- **Katinarski cerkveni pevski zbor:** fotografija iz Primorskega dnevnika, 1968

10) Konkonel

- **Pevsko društvo Višava:** vabilo va veselico, 17. maj 1908 ; članki iz Primorskega dnevnika, 1955

11) Križ

- originalni dokumenti: potrdilo o plačilu za glasbene inštrumente za gospoda Furlana iz Križa, 1903; šacenge (dote) družin iz Križa: 1878, 1888, 1900
- fotokopije dokumentov: zapisnik kongresa ljudskih odrov v Križu, dvajseta leta; O ustanovitvi kriške godbe; fides mortis Mathias Košuta, 2. september 1907
- beležke Romana Pahorja za predavanje Nekaj strani iz zgodovine Križa, 2. april 1970
- članek iz Primorskega dnevnika o izletu Križanov v Ajdovščino, 1988

Fasc. 3

12) Lonjer-Podlonjer

- **Pevsko in bralno društvo Zastava:** prošnja Jugoslovanski matici v Ljubljani, da bi hranila društveno zastavo, brez datuma, obdobje fašizma
- **Pevsko društvo Zvezda:** podatki o pevskem društvu in drugih društvih v Podlonjerju, brez datuma; zapiski ob osemdeseti obletnici društva
- razno: zgodovina kraja in kulturno življenje; članek iz ital. časopisa o Lonjerju, fašistično obdobje (brez datuma); fotokopija Dela 1963; Pevsko društvo Zvezda / Kolarič Pavla zapiski o pevskem društvu Zvezda v Podlonjerju (fotokopija)

13) Mačkolje

- **Bralno-pevsko društvo Primorsko:** vabilo na slavnost za desetletnico 1909; fotokopija pisma c. k. namestništvu o imenovanju novega odbora, 9. avgust 1905; članek iz Primorskega dnevnika 1997

14) Milje

- zgodovina kraja: članek iz Il Piccolo Illustrato, 21. november 1981

15) Nabrežina

- **Godbeno društvo:** vabila, brez datuma; članek iz Primorskega dnevnika, 9. maj 1986
- **Ljudska knjižnica:** zapisnik društva Javna ljudska knjižnica v Nabrežini 1906-1914; vabila; članek iz Primorskega dnevnika ob osemdesetletnici, 1. april 1986
- zgodovina vasi: Prosветno delo v Nabrežini pred prvo svetovno vojno ter pozneje, tipkopis iz leta 1979; Nekaj iz zgodovine kulturno-prosvetne dejavnosti v Nabrežini, avtor Slavko;

Nabrežinski kamnolomi in aretacije v letu 1934, tipkopolis brez avtorja in datuma; članki iz Primorskega dnevnika;

- **Primorsko jamsko društvo**: pravila jamskega društva (fotokopije iz Državnega arhiva), 1913
- **Pevsko društvo Nabrežina**: dopis c.k. namestništvu o društveni zastavi (fotokopije iz Državnega arhiva), 1900

16) Opčine

- **Mladinsko društvo prosveta**: fotokopije o zaplembi gradiva ob razpustu, 5. avgust 1923;
- **Čitalnica**: časopisni članki iz Primorskega dnevnika 1968;
- **Pevsko društvo Zvon**: originalna vabila za silvestrov večer, 1919;
- zgodovina kraja in kulturno življenje: seznam aktivnih društev na Opčinah, 1868-1969; Carlo Schiffrer, Storia semiseria di Poggioreale del Carso, revija Trieste, brez datuma; Marko Kravos, Zgodovina Opčin, revija Dan, 1975; Peter Suhadolc, Poštni urad na Opčinah, poročilo, brez datuma; tipkopolis (prepis) poštnega dopisa v nemščini, marec 1878;

17) Padriče

- **Pevsko društvo Slovan**: fotokopija pravil društva, nepopolna; članek iz Primorskega dnevnika 1997;

18) Prosek-Kontovel

- **Ljudska knjižnica**: vabilo na dramo Kralj na Betajnovi, fotokopija, 21. marec 1920; članek Marijana Pertota Križev pot proseške Ljudske knjižnice 1918-1927;
- **Olepševalno društvo**: zadolžnica olepševalnega društva, 28. marec 1912;
- **Klub dramatičnih diletantov**: pravila, 1907; najava društvene veselice, 5. april 1913;+ fotokopija
- **Godbeno društvo**: zapisnik ustanovne seje, 23. maja 1904 (nepopoln);
- **Bratovščina presvetega rešnjega telesa**: Pravila bratovščine presv. Rešnjega Telesa (ID 9658604);
- **Pevsko društvo Hajdrih**: fotokopije pravil, 1889; dopisovanje s c.k. namestništvom ob ustanovitvi, fotokopije; fotokopije vabil; članek iz Dana 1973; članki iz Primorskega dnevnika 1967-1987;
- **Pevsko društvo "Danica"**: fotokopija pravil v slov. in nem.; dopisovanje z oblastmi (fotokopije); vabilo na otvoritev dvorane Narodnega doma, 24. april 1905; članki iz Primorskega dnevnika 1969;
- **Krčmarska zadruga za tržaško okolico**: zapisnik seje, 10. oktober 1907 (fotokopija)
- **Arimatejsko pogrebno društvo na Proseku** – računsko poročilo za leto 1920 (fotokopija)
- Zgodovina kraja: krajša zgodovina kraja, brez podpisa in datuma; fotokopije, brez datuma in naslova

19) Repnič

- žig: Prosvetno društvo Volga, Mali Repen

Fasc. 4

20) Ricmanje – 1

- **Ricmanska godba:** blagajniška knjiga, 1926-1930;
- **Pevsko in bralno društvo Slavec:** vabila, 17. februar 1901 in 26. junij 1904 (original in fotokopija); dopisovanje z oblastmi ob ustanovitvi, 1894-1895;
- Ricmanjski cerkveni spor: članek iz časopisa Dan, 1974; tipkopis o cerkvenem sporu, z mnogimi ročnimi opombami in popravki;

21) Ricmanje – 2

- osnutek knjige Ricmanje in Log. Knj. 1, Društva v Ricmanjih do leta 1918, ureditev, zgodovinska raziskava in oblikovanje Boris Kuret, Ricmanje, Slovensko kulturno društvo "Slavec", 1994
- zgodovina kraja in kulturno življenje: fotokopije člankov iz Edinosti in drugih časopisov; članek Cerkevni spor v Ricmanjih, avtor Zorko Jelinčič; članek Ricmanje, avtor Pavle Merku

Fasc. 5

22) Rojan

- **Rojanska kmečka čitalnica:** fotokopije vabil in dopisovanja s policijo; članki iz Primorskega dnevnika, 1968; prepis iz ljubljanskih Novic, 1870; drugo gradivo ob stoletnici;
- **Slovenska dekleška Marijina družba:** vabili, 1903 (originalni);
- **Narodna čitalnica:** vabilo na koncertno veselico, januar 1899 (original) in reprodukcije drugih vabil;
- **Pevsko društvo Zora:** vabilo na veselico, brez datuma (fotokopija);
- **Rojansko prosvetno društvo:** poročilo o Prešernovi proslavi (fotokopija);
- **Pevsko društvo Zarja:** dopisovanje rojanskega župnika z oblastjo, 1899; dopis pevskega društva oblastem, 1899; izpisi in članka iz Edinosti;
- **Narodni dom:** fotokopija iz Edinosti, brez datuma;
- **Mladinsko društvo Zarja:** fotokopija iz Edinosti, brez datuma;
- razno: članek o Narodnem domu v Rojanu, 1981; članek o predstavitvi knjige Še nekaj o Rojanu, 2000; zapiski o podpornem društvu; fotokopije katastarskih map (verjetno) o Vrdeli

Rocol glej točko 41

23) Sv. Ivan

- **Mladinsko društvo Sv. Ivan:** izkaznica, 1927; fotokopija iz Edinosti o razpustitvi, 14. september 1927; članek iz Primorskega dnevnika, 25. april 1971;
- **Bralno društvo za Sv. Ivanski okraj:** pravila iz leta 1891 (fotokopija in original); fotokopija vabila, 24. junij 1906;
- **Svetoivanska čitalnica:** fotokopije računov in dopisovanja z oblastmi;
- **Cerkveni pevski zbor pri Sv. Ivanu:** fotokopiji vabil; članka iz Primorskega dnevnika 1966 in 1968;

- zgodovina kraja in kulturno življenje: zemljevid sv. Ivana (Piano di situazione d.c.c. di Guardiella), 1. december 1910 (original); zemljevid območja ob Narodnem domu, rokopis, brez datuma; združni delež gospodarskega društva Narodni dom (original), januar 1918; izrezki iz Primorskih novic, 1983, Primorskega dnevnika, 1988 in 1990, Dana 1971 in 1979; fotokopija vabila na predavanje v Narodnem domu, brez datuma; vabilo na umetniško razstavo v ital., 1927; članki iz Edinosti, 1901, 1903 in 1926; fotokopija Edinosti o požigu Narodnega doma pri Sv. Ivanu

24) Sv. Jakob

- **Mladinsko društvo Prosveta**: vabilo na družni večer, 8. april 1967; razpredelnica z osnovnimi podatki društva; fotokopije člankov iz Edinosti;
- **Športno društvo Adrija**: fotokopija zaplembe knjig, 1927; fotokopije člankov iz Edinosti;
- **Jezikovni krožek Odvada**: Pravila šentjakobskega krožka "Odvada" v Trstu ustanovljen 6. aprila 1921 (COBISS ID 9690092); dopisnica "Slovenske zapovedi", 1922;
- **Pevsko društvo Ilirija**: vabila in besedila pesmi (originali); podatki o društvu;
- **Pevsko društvo Kolo**: podatki o društvu; ročni zapiski o cerkvenem pevskega zboru;
- **Čitalnica**: zvezek z zbirko člankov Spominska knjiga: kritika in delovanja Društva sv. Jakobske čitalnice od raznih časopisov, 1910-1968); knjiga Slovenske večernice, last čitalnice, priložen tudi poslovni red na hrbtni strani ovoja; vabilo, 1912 (original); fotokopije člankov in vabil; podatki o ustanovitvi in število članov; članka iz Primorskega dnevnika (brez datuma in 1988);
- **Šentjakobski zbor**: članki iz časopisa Dan, 1974-1977
- **Šentjakobski ljudski oder**: članki iz Primorskega dnevnika
- zgodovina kraja in kulturno življenje: Slovensko petje pri sv. Jakobu, avtor Lado Premru, osnutek prispevka za Jadranski koledar 1976; članki iz Primorskega dnevnika

25) Sv. Marija Magdalena spodnja

- **Športni klub Magdalena spodnja**: seznam članov, 1926; seznam izletnikov v Postojno?, 1938
- **Pevsko društvo Slava**: vabilo na slavnost, 1912 (original in fotokopije); časopisna članka, 14. april 1992 in brez datuma;

26) Sv. Marija Magdalena zgornja

- **Mladinsko društvo Obzor**: razni rokopisi in tipkopisi o prosvetnem delovanju pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji; fotokopija članka, 1983

Fasc. 6

27) Šempolaj

- Knjiga z žigi Izobraževalnega in pevskega društva »Razvoj« v Šempolaju (Mati : dramatska slika v treh dejanjih / spisal Ksaver Meško. - V Ljubljani : Katoliška bukvarna, 1914 ([v Ljubljani] : Katoliška tiskarna). - 124 str. ; 19 cm COBISS.SI-ID 669043)

28) Škedenj – 1

- **Pevsko društvo Velesila**: note Poljska pesem in Tudi Oger pesmi poje; članka iz Primorskega dnevnika, 1968 in 1973
- **Mladinsko društvo Šparta**: dopis orožnikov, 28. avgust 1927; sklic sestanka bivših mladincev, 1967

- **Marijina družba:** dopis, 1916
- **Dramatični krožek:** prepoved oblasti za rabo dvorane: december 1921-februar 1922; pismo društva "Prosveta" Josipu Vilfanu o isti dvorani, 10. julij 1922

29) Škedenj-2

- natečaj za ljudske popevke Narodne priproste pesmice: vabila na prireditev, 1907 in 1911 (originali in fotokopije); fotokopije pesmi; beležke; članki iz Edinosti in Primorskega dnevnika;
- zgodovina kraja in kulturno življenje: seznam živil (fotokopija, nepojasnen, brez datuma); fotokopije iz brošure v italijanščini o Škedenju, 1906; ročni zapiski o Škedenju; mapa Škedenja; članek iz Primorskega dnevnika o 150. letnici cerkve v Škedenju, 14. februar 1989; tipkopis o poštnem uradu; članek o železarni, Il Piccolo 16. marec 1988; prepis poezij Josipa Sancina-Nemca; imena članov slovenskih društev v Škedenju;

30) Škedenj-3

- **Kmečka čitalnica:** zapisniki sej odbora, 1897-1927 (original, 2 zvezka); fotokopija pravil čitalnice, 1897; gradivo odbora za praznovanje obletnice čitalnice (dopisi, beležke, logotip, članki);

31) Štivan

- zgodovina kraja in kulturno življenje: časopisni članki

Fasc. 7

32) Trebče

- dopisovanje z občino Valentina Kralja, 1886
- **Pevsko in bralno društvo Primorec:** vabilo na veselico, brez datuma

33) Trst – 1

- **Srbska pravoslavna skupnost:** fotokopije dokumentov v srbsščini, 1909; sezname (verjetno duhovnikov ipd?) srbske skupnosti v Trstu
- **Narodna delavska organizacija:** pravila, 1907 (fotokopije); fotokopije glasila Narodni delavec, 8. avgust 1908;
- **Žensko potporno društvo jugoslovenske kolonije:** vabilo na koncert, maj 1926; program koncerta 27. januarja 1925; vabila na plese, brez datuma
- **Društvo Prosveta:** fotokopije člankov iz Edinosti
- **Športno društvo Adria:** članska izkaznica, 1924; fotokopije člankov iz Edinosti
- **Tržaško podporno in bralno društvo:** fotokopija dopisa c.k. policijskemu ravnateljstvu, 1885;
- **Tržaška podružnica Slovenskega planinskega društva:** fotokopije pravil, 1918; fotokopija pravil istrskega planinskega društva, v hrvaščini, brez datuma; vabilo na planinski ples, 1911 in 1914 (original); vabilo na redni občni zbor, 13. marec 1909; sporočilo policiji o novem društvenem odboru, 1904 (fotokopije); obvestilo o skioptičnem večeru, 9. april 1915 (fotokopija); zemljevid tržaškega območja, 1912 (fotokopija); fotokopije planinskega vestnika 1913-14; fotokopije člankov iz Edinosti; članki iz Planinskega vestnika, 1913; članki iz Dela, 1986;
- **Ljudski oder:** pravila; dopisovanje s policijo o sestavi upravnega odbora, 1905 in 1909; članki iz Primorskega dnevnika in Ljudskega koledarja

- **Tamburaški zbor Viktor Parma:** preglednica s podatki društva
- **Slovansko pevsko društvo v Trstu:** vabilo na koncert, 1903 (fotokopija); članek iz Edinosti
- **Hrvatsko društvo »Strossmayer« :** knjiga z žigom

34) Trst – 2

- **Slavjanska čitalnica:** pravila, 1875 in 1885 (fotokopije); poročilo občnega zbora, maj 1911 (original); delnica, 1873 (original); plesni red, 1900 (original); papir z glavo društva (original); vabila (fotokopije); zapisnik sej, 1865-1876; zapisnik občnega zbora, 1866 in 1876; Slavjanska čitalnica, tipkopis prispevka za Jadranski koledar; razno (reprodukcija Slavjanskega rodoljuba, junij 1849, članek Pot slovanske čitalnice iz glasila SKD tabor, št. 29, letn. 8);
- **Slavjansko društvo:** seznam članov (fotokopija); vabilo na občni zbor, 1852 (fotokopija); zgodovina društva, avtor Miroslav Ravbar (tipkopis); članki;

35) Trst – 3

- **Zavod sv. Nikolaja:** Poročilo občnega zbora Zavoda sv. Nikolaja v Trstu (COBISS ID 9690860); listki z ročnimi zapisi z informacijami o društvu; dopis Josipa Merkuja o društvu, januar 1977;
- **Russkij kružok:** dopisi (fotokopije gradiva, ki ga hrani Državni arhiv v Trstu); tipkopis z osnovnimi informacijami o društvu;
- **Športno društvo Omladina:** fotokopije člankov iz Edinosti
- **Pravila Društva jugoslovanskih železniških uradnikov** 1909 (fotokopije, 2 različni verziji)
- **Žensko dobrodelno udruženje u Trstu:** dopis o članici društva, november 1928
- zgodovina kraja in kulturno življenje: osnutek razglednice ob stoletnici kmečkih čitalnic; ročni zapiski in tipkopis o kulturnem klubu tržaških Slovencev; časopisni članki iz Primorskega dnevnika in Novega Matajurja

Fasc. 8

36) Trst – 4

Glasbena matica: zapisnik Pevskega in glasbenega društva v Trstu, podružnica Glasbene matice iz Ljubljane, okt. 1909-avg. 1923; vabila, 1905-1926 (originali); poročila (proračun, 1911/1912, šolsko poročilo 1922/1923; blagajniško poročilo, 1923; tajniško poročilo, 1923); razno (spričevalo Josipa Bolčiča, 1926; katalog in vpisovalna knjiga, 3 izv.; spričevala, 4 izv.); fotokopije vabil in koncertnih listov; **15 zborovih pesmi** [Glasbeni tisk]. - V Trstu : Glasbena matica, [od 1920 do 1921]. - 1 partitura (21 str.) ; 34 cm (COBISS.SI-ID 136443651), drugo notno gradivo

–

37) Trst – 5

- Krekova slavnost, 1918: vabila na Krekovo slavnost, 10. marec 1918 (original); govor O. Rybara (tipkopis); prepisi člankov iz Edinosti in dopisovanje (pismo Franca Rapotca Anici Martelanc, 26. februar 1968); članki iz Primorskega dnevnika;
- **Zveza prosvetnih društev:** tajniško poročil, 1926 (tipkopis);

- **Družba Sv. Mohorja:** podatki o številu članov; članka iz Mladike in Matajurja 1972 ob 120-letnici;
- **Trgovsko-izobraževalno društvo:** prošnja na oblasti za priredbo plesa v Narodnem domu dne 3. januarja 1913;
- **Podporno društvo Dijaška matica:** Pravila Podpornega društva Dijaške matice v Trstu (COBISS ID 4445164); fotokopije člankov iz Edinosti;
- **Slovensko akademično ferjalno društvo Balkan:** razglednica ob petdesetnici, 1907-1957; fotokopije vabil in pravil; fotokopija iz Edinosti; zapiski iz razgovora s prof. Franjem Pericem, 1969; ročni zapiski; seznam študentov članov počitniške zveze, 1913;
- splošno o dijaštvu: spomini Stanka Babiča; spomini Josipa Kosovela; zapis o številu društev, porazdeljeni po kraju; vabilo mladinskega društva Jadran, 192?; članek iz Primorskega dnevnika 1968; ročni zapiski o prvi dijaški prireditvi v Trstu, 1891; pismo Dragu Pahorju, marec 1969; publikacija z žigom Slov. Akad. Fer. društvo »Balkan« v Trstu
- seznam društev: ročni zapiski; imenik slovanskih društev in udruženj v Trstu in okolici 1907 (3 izv.); drugi seznam;

38) Trst – 6

- Slovenci v Trstu: fotokopije iz Koledarja družbe sv. Mohorja 1907; Avstrija in raba jezikov njenih narodov, tipkopis brez avtorja in datuma; govor v staroslovenščini Antonia Ukmarja, 1822, fotokopija; dopis tržaških Slovencev cesarju, brez datuma; članek iz Ljudskega tednika, brez datuma; članki iz Dana, 1975-1977; Glasnik slovenske matice, 1982; članek iz Primorskega dnevnika 1988 in Dela 1982;
- **Dramatično društvo:** Letni račun za dobo 1910/1911 in vabila;
- **Slovensko gledališče:** podatki o nastanku gledališča; vabila; članki iz Primorskega dnevnika;
- **Športno udruženje:** fotokopije člankov iz Edinosti
- **Kolesarsko društvo Balkan:** fotokopije pravil; fotokopije člankov iz Edinosti
- ukinitve društev: okrožnica notranjega ministrstva 1928; članek iz Primorskega dnevnika, 1987;
- članki iz Edinosti: razno, šport, društva, kultura;
- **Trgovsko izobraževalno društvo:** fotokopije iz državnega arhiva; seznam člankov iz Edinosti;
- **Delalsko podporno društvo:** vabilo na desetletnico, 4. september 1892, fotokopija

39) Zgonik

- **Bralno, pevsko in godbeno društvo:** ukaz o razpustitvi, 1927, članek iz Mladike, 1972;

40) Dodatek - seznam društev v Trstu

- seznam društev v Trstu v letih 1845, 1852, 1856, 1867, fotokopije iz državnega arhiva

Fasc. 9

41 Rocol

- **Pogrebno društvo v Rocolu 1874** (osnutki pravil, prevod v ital., poročilo o spremembi pravil, račun za pripravo, seja zapisnika) fotokopije in originali

PODATKI O GRADIVU

vir

Dote iz Križa (škatla 2, mapa 11) je Odseku daroval gospod Drago Sedmak 31. avgusta 2016.
Blagajniško knjigo godbe iz Ricmanj (škatla 4, mapa 19) je daroval Evgen Dobrila leta 1977.
Pogrebno društvo v Rocolu (škatla 8, mapa 41) darovala Veronika Gerdol, julij 2025

obseg

9 arhivskih škatel

stanje

Gradivo je v dobrem stanju z izjemo nekaterih originalnih dokumentov, za katere pa se dobi v fondu tudi fotokopije.

Opombe

Prejšnji naziv fonda: Kultura – Kraji.

Koristno gradivo o društvih lahko dobimo tudi v zapuščini Justa Pertota ter, za svetoivansko stvarnost, v zapuščini Pavle Kolarič. Prvotni popis je vseboval v škatli 1 tudi mapo "Bani", ki naj bi vsebovala gradivo o mladinskem društvu Gaj, tega gradiva pa v škatli ni bilo.

bibliografija

Pahor M.: Slavjanska sloga: Slovenci in Hrvati v Trstu: od avstroogrske monarhije do italijanske republike, ZTT, Trst, 2004.

Prosvetni zbornik 1868-1968, Slovenska prosvetna zveza, Trst, 1970.

Sancin V., Lissiach M. (ur.): Vodnik ZSKD: po poteh kulturnih društev v Italiji, Trst, 2016.

Sturman R.: Le associazioni e i giornali sloveni a Trieste dal 1848 al 1890, Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček, Trst, 1996.

avtor in datum popisa

Štefan Čok, december 2016

Martina Humar, marec 2016